

С Т А Н О В И Щ Е

За конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“
в професионално направление 7.6 Спорт, научна специалност „Спорт“
(художествена гимнастика), обявен в ДВ, бр. 91, 19.11.2019 г.

1. Кратки данни за кандидата

Със заповед № 1917 от 11.12. 2019 г. на Ректора на НСА „Васил Левски“ съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в професионално направление Спорт, специалност „Спорт“ (художествена гимнастика) за нуждите на катедра „Гимнастика“. В обявения конкурс единствен кандидат е гл. ас. Мария Ганчева Гатева. Тя е родена на 28. 08. 1979 г. в гр. София. След завършване на средното си образование, продължава обучението си в НСА „В. Левски“ и се дипломира като треньор по художествена гимнастика в бакалавърска и магистърска степен. От 2003 г. е редовен докторант към катедра „Гимнастика“, 2007 г. печели конкурс за асистент, а след това и за гл. асистент, каквато длъжност заема и до момента. През 2009 г. защитава дисертация и придобива образователната и научна степен „доктор“. Мария Гатева има богата и успешна спортна, артистична и преподавателска дейност. Във всяко едно от посочените направления тя е достигнала значими постижения. Като национална състезателка по художествена гимнастика в периода от 1993 г. до 1997 г. има медали от международни и национални първенства и турнири. Като артист – танцьор е била солист, а и хореограф в емблематични спектакли. Като треньор основава школа за сценични изкуства „Нюанс“, където работи с деца и възрастни в сферата на танца и спорта. В своята треньорска дейност не остава незабелязана и е поканена

след конкурс като старши треньор на националния отбор по художествена гимнастика – девойки младша, девойки старша и жени на Великобритания, където помага и извършва и консултантска дейност с треньорите и до момента.

Мария Гатева е съдия по художествена гимнастика, член е на съдийската комисия и на комисията за спортно-техническите нива в художествената гимнастика на БФХГ.

2. Научно-изследователска дейност на кандидата

В конкурса за доцент, главен асистент Мария Ганчева Гатева е представила следната научна, научно приложна и учебно-методическа продукция, която подлежи на рецензиране:

- Монография – 1;
- Публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация – 2 бр.;
- Публикации и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране – 9 бр.;
- Публикувано университетско учебно пособие – 1бр.

Анализът на публикациите на кандидатката показват последователност, системност, задълбоченост и творчески подход в научното търсене. Основните научно-теоретични и научно-приложни изследователски постижения са целенасочени и тясно ориентирани към темата на обявения конкурс. От представените за рецензия статии седем са самостоятелни, на три е първи автор, а на една втори. Научната продукция може да бъде разделена в няколко направления:

- **Техническата подготовка в художествената гимнастика**

В монографичния труд на гл. ас. Гатева е изследвана многостранно една от основните страни на спортната подготовка – техническата. Разгледани и анализирани са базовите структурни групи упражнения. Предоставена е последователността им на изучаване и усъвършенстване в годишния цикъл на спортната подготовка. Публикацията е пряко свързана с практиката (2).

- **Физическата подготовка в художествената гимнастика**

Изследвана е издръжливостта, и е предложен тест за определяне на специфичната издръжливост на състезателки по художествена гимнастика. Анализирани са и значимостта и взаимовръзката на качествата сила и гъвкавост в художествената гимнастика (3, 9, 10, 11).

- **Изследване на физиологичните показатели на състезателки по художествена и естетическа гимнастика**

Изследвани и анализирани са различни физиологични показатели на гимнастички – елитни състезателки от художествената и естетическата гимнастика. Обект на проучване е ефекта от тренировъчното натоварване, кислородната консумация, енерго-зоните на работа. Направен е и сравнителен анализ на резултатите получени при състезателките по художествена и естетическа гимнастика (4, 5, 6, 7, 13).

В представените за рецензия статии има и изследване на **тренировъчното натоварване** в естетическата гимнастика, съпоставено с това в художествената гимнастика и **обзорно литературно проучване** на направленията при научните разработки в художествената гимнастика.

Рецензираните публикации на гл. ас. Мария Гатева разкриват нейния задълбочен и творчески дух и отразяват разностранните и научно-изследователски интереси. Представените трудове имат и практико-приложен характер, което позволява внедряването им в практиката. Ще

посоча някои от най-значимите, според мен научни и научно – приложни приноси на представените разработки:

- Установен е оптималния брой на упражненията, които трябва да се включат в обемния материал при работа с деца;
- Добавена е нова група в класификацията на упражненията в художествената гимнастика;
- Разработен и апробиран в практиката е алгоритъм за обучение на упражненията в многогодишен аспект, представен в седем нива;
- Установено е видовото разнообразие на изследваните трудности с тяло;
- Разработен е надежден терен тест за специфичната издръжливост на състезателки по художествена гимнастика на възраст над 12 години;
- Направен е физиологичен профил на състезателки по художествена и естетическа гимнастика.

Гл. ас. Мария Гатева доказва своята професионална компетентност, задълбоченост и иновативност в научноизследователската дейност с участието си в два научни и три международни научно-образователни проекта и значителен брой изяви на научни форуми у нас и в чужбина. Кандидатката е представила и 6 цитирания, които са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни. Този факт показва качеството на научните разработки и тяхната значимост в международен план.

3. Учебно - преподавателска дейност на кандидата

Гатева е изграден и уважаван преподавател. Тя преподава художествена, естетическа и основна гимнастика, и участва в колективите за разработване и периодично актуализиране на учебните програми на водените от нея дисциплини. Резултат от отличната ѝ работа със

студентите са защитените 6 дипломни и над 10 курсови разработки в бакалавърска степен.

Заклучение

В заключение ще отбележа, че реализираната научно-изследователска и учебно-преподавателска дейност на кандидатката за доцент, ми дава дълбоката увереност и основание да считам, че гл. ас. Мария Ганчева Гатева, доктор е доказан университетски преподавател, водещ на високо професионално равнище лекциите и методико-практическите упражнения на преподаваните от нея дисциплини. Като имам предвид всичко това, както и тематичната насоченост на обявения конкурс, давам своя положителен вот, кандидатката **гл. ас. М. Гатева** да заеме академичната длъжност **„ДОЦЕНТ” в професионално направление 7.6 Спорт, специалност „Спорт“ (художествена гимнастика)**, за нуждите на катедра „Гимнастика“.

04.03.2020 г.

Изготвил становището:

/проф. Бонка Димитрова, доктор/

STANDPOINT

For the Contest for the Occupation of the Academic Position "Associate Professor"

in professional field 7.6 Sport, scientific specialty "Sport"

(rhythmic gymnastics), declared in the State Gazette, issue. 91, 11/19/2019

1. Short details of the candidate

By Order No. 1917 of 11.12. 2019 of the Rector of the National Academy of Sport "Vasil Levski" I have been appointed as a member of the scientific jury for providing procedure for occupation of the academic position "Associate Professor" in professional direction Sport, specialty "Sport" (rhythmic gymnastics) for the needs of the Department of Gymnastics . In the announced competition the only candidate is Ch. Assistant Maria Gancheva Gateva. She was born on August 28, 1979 in Sofia. After completing her secondary education, she continues her studies at the NSA “V. Levski ”and graduated as a rhythmic gymnastics coach with a bachelor's and master's degrees. Since 2003 she is a full-time doctoral student at the Department of Gymnastics, 2007 won a competition for assistant and then for ch. assistant, which position she has occupied until now. In 2009, she defended her dissertation and obtained her doctorate degree. Maria Gateva has a rich and successful sport, artistic and teaching activities. In each of these areas, it has achieved significant achievements. As a national rhythmic gymnastics competitor, from 1993 to 1997, she has won medals from international and national championships and tournaments. As an artist - dancer she was a soloist and also a choreographer in iconic performances.

As a trainer, she founded the Nuance Performing Arts School, where she works with children and adults in the fields of dance and sports. In her

coaching activities she did not go unnoticed and was invited after a competition as a senior trainer of the national rhythmic gymnastics team by junior girls, senior girls and women in the UK, where she also helps and performs consultancy with coaches until now. Maria Gateva is a judge in rhythmic gymnastics, she is a member of the judges' committee and the committee on sports-technical levels in rhythmic gymnastics of BFRG.

2. Research activities

In the competition for associate professor, Assistant Professor Maria Gancheva Gateva presented the following scientific, scientifically applied and educational-methodical production, which is subject to review:

- Monograph - 1;
- Publications and reports published in scientific publications, referenced and indexed in world-renowned scientific information databases - 2;
- Publications and reports published in non-refereed scientific peer-reviewed journals - 9;
- Published university textbook - 1pc

The analysis of the candidate's publications shows consistency, systematic, thorough and creative approach in the scientific search. The main scientific and theoretical and applied research achievements are focused and closely oriented to the topic of the announced competition. Of the articles submitted for review, seven are self-contained, three are first author and one is second. Scientific production can be divided into several directions:

- **Technical training in rhythmic gymnastics**

In the monograph work of ch. as. Gateva has been researching one of the main aspects of sports training - the technical one. Basic structural groups of exercises are considered and analyzed. They are provided with a sequence of learning and improvement in the annual cycle of sports training. The publication is directly related to the practice (2).

- **Physical training in rhythmic gymnastics**

Endurance has been investigated and a test has been proposed to determine the specific endurance of rhythmic gymnastics competitors. The importance and interrelation of the qualities of strength and flexibility in rhythmic gymnastics were analysed (3, 9, 10, 11).

- **Investigation of the physiological Indicators of rhythmic gymnastics competitors**

Different physiological indicators of gymnasts - elite rhythmic gymnastics athletes have been researched and analysed. The object of study is the effect of training load, oxygen consumption, energy zones of work. A comparative analysis of the results obtained in the competitions in rhythmic and aesthetic gymnastics has also been made (4, 5, 6, 7, 13).

The articles submitted for review also include a study of the training load in aesthetic gymnastics, compared with that in rhythmic gymnastics and a comprehensive literary study of the directions in scientific developments in rhythmic gymnastics.

The peer-reviewed publications of ch. as. Maria Gateva reveals her deep and creative spirit and reflects her diverse and research interests. The presented works also have practical and applied character, which allows their implementation into practice. I will mention some of the most significant, in my

opinion, scientific and applied scientific contributions of the presented developments:

- The optimal number of exercises that should be included in the bulk material when working with children has been determined;
- Added a new group in the classification of exercises in rhythmic gymnastics;
- Developed and tested in practice is a multi-year exercise training algorithm presented in seven levels;
- The species diversity of the studied body difficulties has been identified;
- A reliable field test for the specific endurance of rhythmic gymnastics competitors over the age of 12 has been developed;
- Physiological profile of rhythmic gymnastics contestants was made.

Maria Gateva proves her professional competence, depth and innovation in research by participating in two scientific and three international scientific-educational projects and a considerable number of appearances at scientific forums in Bulgaria and abroad. The candidate also submitted 6 citations, which are in scientific publications, referenced and indexed in world-famous databases. This fact demonstrates the quality of research and their international relevance.

3. Educational activity

Gateva is a well-established and respected teacher. She teaches rhythmic, aesthetic and basic gymnastics, and participates in teams to develop and periodically update the curricula of her disciplines. The result of her excellent

work with the students is the protected 6 diploma and more than 10 coursework in the bachelor's degree.

Conclusion

In conclusion, I note that the research and teaching activity of the candidate for associate professor gives me deep confidence and reason to believe that ch. as. Maria Gancheva Gateva, PhD is a proven university lecturer, leading at a high professional level the lectures and methodological-practical exercises of the subjects taught by her. Considering all of this, as well as the thematic focus of the announced competition, I give my positive vote, the candidate ch. as. M. Gateva to take the academic position of Assistant Professor in the professional direction 7.6 Sport, specialty "Sport" (rhythmic gymnastics), for the needs of the Department of Gymnastics.

04.03.2020

Drafted the standpoint:

/prof. Bonka Dimitrova, PhD /